

Studiedag Russische Cultuur

Zaterdag 22 juni 2013

Museum Geelvinck Hinlopen Huis

Amsterdam, mei 2013

Beste leden van de sectie Russisch van VLLT en overige belangstellenden,

Met genoegen nodigen we u uit voor onze jaarlijkse studiedag. Het is "NLR2013", Nederland-Ruslandjaar, en daarom bieden we u dit keer een uitgebreider programma aan met lezingen, workshops, film en Russische zang.

Let alstublieft goed op: de locatie is gewijzigd!

Wij ontvangen u graag in het **Museum Geelvinck Hinlopen Huis, ingang Herengracht 518**.

Dagprogramma

- 09.45 – 10.00 **Ontvangst** met koffie/thee in de hal van het huis, ingang Herengracht 518
- 10.00 – 11.15 **Ellen Rutten**, hoogleraar Slavische letterkunde (Universiteit van Amsterdam): **Het Feest dat Rusland nu ook is: sociale media en creatieve industrie** Het Rusland van 2013 kent veel donkere kanten, die terecht uitgebreid worden belicht in de Nederlandse pers. Datzelfde Rusland kent ook een feestelijker gezicht. Dat gezicht belicht Ellen Rutten in haar openingslezing, die inzoomt op sociale mediagebruik, (kritische) jongerenculturen en creatieve industrie in het Rusland van de jaren 2010. www.ellenrutten.nl
- 11.15 – 11.30 **Pauze** met koffie/thee
- 11.30 – 12.45 1e ronde **parallelsessies**
U kunt kiezen uit bijdragen van **John Langran**, **Karel Onwijn**, **Pieter Boulogne** en **Herman Starink** (zie pagina 3 voor de beschrijvingen).
- 12.45 – 13.00 Inleiding tentoonstelling "Swart op de Gracht", door **Roland Spek**
- 13.00 – 14.00 **Lunch** en gelegenheid tot **bezoek van tentoonstelling "Swart op de Gracht"**
- 14.00 – 15.15 **Otto Boele**, hoofddocent Russische letterkunde (Universiteit Leiden): **Beelden en monumenten in het post-communistische Rusland**. Na de mislukte "Augustus-putch" van 1991 werd het standbeeld van KGB-grondlegger Feliks Dzerzhinski in het centrum van Moskou onder groot gejuich van zijn sokkel gehaald; de Sovjetunie was niet meer. Maar hoe is het daarna gegaan met de symbolen van de Sovjetmacht? Hoe ingrijpend was de ontmanteling van het communistische beeldenpark in de jaren '90 en wat kwam er voor in de plaats? En tenslotte: hoe geeft de Russische Federatie nu vorm aan het verleden met monumenten in de publieke ruimte?
- 15.15 – 15.30 **Pauze** met koffie/thee
- 15.30 – 16.45 2e ronde **parallelsessies**
U kunt kiezen uit bijdragen van **Edwin Trommelen**, **Dorie Nielen**, **Remco Reiding** en **Raïsa Pintsjoek** (zie pagina 4 voor de beschrijvingen).
- 16.45 – 17.30 **Borrel en fotowedstrijd "Nederland-Rusland"**: U kunt tot 13 juni maximaal 5 foto's insturen, naar Jeanette Bron (jtbron@online.nl) met uw naam en de plaats waar de foto is genomen. De foto's worden via een slideshow getoond. Het publiek stemt. Er zijn prijzen voor de mooiste foto's.

Kosten van de studiedag Russisch op 22 juni 2013:

	hele dag	alleen middagprogramma (vanaf 14.00 uur)
leden	€ 15	€ 10
niet-leden	€ 40	€ 30

NB: als u op de dag zelf lid wordt, dan betaalt u het bedrag voor leden

Deze bedragen zijn **inclusief** entree museum en **inclusief** koffie en thee.

U meldt zich aan via het aanmeldingsformulier op de website www.levendetalen.nl (klik op sectie Russisch). Uw bijdrage maakt u over op rekening **5601257** t.n.v. Sectie Russisch VLLT o.v.v. "studiedag". Uw aanmelding is definitief zodra de bijdrage op onze rekening is bijgeschreven.

We verwachten veel belangstelling. Om zeker te zijn van een plek raden we u aan om snel te reageren. Graag zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk **vóór donderdag 13 juni 2013**.

Aan onze studiedagen worden PE-punten toegekend. Door deel te nemen kunt u PE-punten verdienen, op dit moment is nog onbekend hoeveel. Na afloop sturen wij u, indien u dat wenst, een deelnamecertificaat toe. Kosten voor het certificaat zijn € 20.

Namens het gehele bestuur van de Sectie Russisch van de VLLT hopen we van harte u op zaterdag 22 juni te mogen begroeten in het Museum Geelvinck Hinlopen Huis.

Met vriendelijke groet, mede namens het bestuur,

Olja Karmanova
Esther van Loo

Adres: Museum Geelvinck Hinlopen Huis, ingang Herengracht 518, tel. 020 715 59 00
www.geelvinck.nl

Routebeschrijving openbaar vervoer in Amsterdam

Vanaf het Centraal Station:

Tram 4, 16, 24 en 25 tot aan halte Keizersgracht, 30 meter teruglopen in de richting van de stad, daarna voor de brug rechts afslaan. Dit is Herengracht. Ruim 100 meter doorlopen naar nummer 518.

Parkeren in de omgeving

Parkeren op de grachten is mogelijk, maar kan ook tot frustraties leiden. Wij adviseren U een van de volgende parkeergarages te gebruiken: Stopera/Waterlooplein; Parkeergarage The Bank/Rembrandtplein; Parkeergarage Geelvinck (klein, beperkte openingstijden)

Lunchen

U kunt zelf uw lunch meenemen, of u loopt even naar een van de vele etablissementen in de omgeving, bijvoorbeeld op de Vijzelgracht of op het Rembrandtplein.

Eerste ronde parallelsessies van 11.30 tot 12.45 uur (geef uw keuze aan op het aanmeldingsformulier):

- 1. John Langran: presentatie lesmateriaal** A presentation (in Russian and/or English) of the three levels of the Ruslan Russian course, including a new full colour and enlarged edition of Ruslan Russisch 1 course book and workbook which are to be republished in the Netherlands by Uitgeverij Pegasus in January 2014 and a new Dutch version of Ruslan Russisch 2 to be published by Pegasus in June 2014. Ruslan is a communicative Russian course for adults and young people covering levels A1, A2, B1, B2. Also, a short presentation of the Ruslan Russian Grammar (English version) and of the new video cartoon version of Ruslan Russisch 1 which will be available on DVD later in 2013.
- 2. Karel Onwijn: Tovaristsj, govorite po-roesski?** Karel Onwijn is historicus en publicist. Hij heeft sinds eind jaren '80 lange perioden gewoond en gewerkt in de voormalige Sovjet-republieken, waaronder acht jaar als correspondent. Nu traint hij expats die in deze regio gaan werken en begeleidt hij er rondreizen. Hij schreef diverse boeken, waaronder *Standplaats Moskou* en de *Dominicusreisgidsen Rusland, Oekraïne, en Georgië-Armenië*. De tijd dat iedereen in de 14 niet-Russische Sovjet-republieken verplicht Russische taal en cultuur op school leerde, ligt ver achter ons. In sommige post-Sovjet-regio's zou het Russisch spreken zelfs tot grote problemen leiden. Maar tijdens het reizen door de *Postsovetskoe prostranstvo* blijkt in de praktijk de taal van de voormalige overheerser nog altijd prima te functioneren als lingua franca. De inwoners zijn zelfs blij verrast als hun gesprekspartner uit Nederland het Russisch met een vergelijkbaar zwaar accent uitspreekt als zichzelf. Over reiservaringen met Russische taal en cultuur in Oekraïne, Georgië en Armenië.
- 3. Pieter Boulogne: workshop vertalen** Pieter Boulogne is docent Russisch aan het departement Vertalers & Tolken van de Artesis Hogeschool Antwerpen en doctor-assistent van de Leuvense Slavistiek. Hij promoveerde in 2011 op een vertaalwetenschappelijk proefschrift over Dostojevski (uitgegeven bij Pegasus). Hij houdt een blog bij over Russische literatuur (pieterboulogne.com). Deze korte workshop is bedoeld als initiatie in het literair vertalen. Eerst maken we kennis met de toegankelijke, ongepolijste, bij momenten prozaïsche, Bukowski-achtige poëzie van de jonge Russische dichter/activist Kirill Medvedev. Daarna geven we hem een of meerdere stemmen in het Nederlands.
- 4. Herman Starink: "Van IJssel naar Moskva en Neva – Deventer scholieren in de Sovjet-Unie"** Herman Starink volgde Russisch op de Alexander Hegius Scholengemeenschap (AHS) in Deventer, studeerde Slavische taal- en letterkunde in Groningen en is nu verbonden aan de Geert Grote Universiteit (in opbouw) Deventer. In 2010 publiceerde hij bij de Deventer Universitaire Pers het boek *Russisch aan de IJssel. De Oost-Europese ervaringen van een Deventer school als tijdsdocument*, over 40 jaar Russisch op de AHS. Vanaf 1971 konden leerlingen van de AHS Russisch als regulier schoolvak volgen. In de periode 1974 t/m 1987 maakten velen van hen olv docente Margreet van Brink een schoolreis naar de Sovjet-Unie. Van de zeven 'Ruslandreizen' uit die periode zijn originele filmbeelden bewaard gebleven, die door het Historisch Centrum Overijssel gedigitaliseerd zijn. Herman Starink interviewde aan de hand daarvan enkele andere oud-leerlingen en keek met hen terug op hun Ruslandreis en hun ervaringen met het bijzondere schoolvak Russisch. Het resultaat is de documentaire-film die u vandaag kunt bekijken; voorafgaand aan de vertoning krijgt u een inleiding over de achtergrond en de totstandkoming van de film.

Tweede ronde parallelsessies van 15.30 tot 16.45 uur (geef uw keuze aan op het aanmeldingsformulier):

- 1. Dorie Nielen: presentatie en Q+A over het schoolvak Russisch** De praktische kanten van het schoolvak Russisch zullen in deze presentatie worden toegelicht. Russisch heeft dezelfde status als de andere MVT. Wat moet je doen als je Russisch op je school wil volgen? Wat kan Levende Talen voor je betekenen? Hoe kun je eindexamen Russische doen als je het vak al gevolgd op de Russische (zaterdag-)school? Bovendien wordt de onlangs verschenen vaksectiepublicatie die geschreven is door het College voor Examens (CvE) gepresenteerd. Het CvE ressorteert onder het Ministerie van Onderwijs en is verantwoordelijk voor de centrale examens en staatsexamens in het voortgezet onderwijs.
- 2. Remco Reiding: lezing** Meer dan 60 jaar bleven kinderen van in Nederland begraven Sovjetsoldaten in onwetendheid over het lot van hun vader. Totdat Remco Reiding besloot hen te zoeken en erin slaagde hen na al die jaren te vertellen dat hun vader op het Russisch Ereveld in Leusden ligt. Remco Reiding heeft zijn enerverende zoektocht vorig jaar beschreven in een boek, *Kind van het Ereveld*. In de woorden van Adriaan van Dis is zijn verhaal 'een toonbeeld van empathie, doorzettingsvermogen en voorbeeldige journalistiek, maar vooral ook een daad van rechtvaardigheid'. Remco Reiding werkte acht jaar als correspondent in Moskou. Hij werd genomineerd voor het Gouden Penntje, onderscheiden door het Russische ministerie van defensie en hij ontving de Rus Prix voor de bevordering van de betrekkingen tussen Nederland en Rusland op humanitair gebied. www.russisch-ereveld.nl; www.kindvanhetereveld.nl
- 3. Raïsa Pintsjoek en Soroki: workshop zang** Het Russisch vrouwenkoor Soroki zingt meerstemmige Russische, Oekraïense en Georgische volksliederen. Van wild galopperende kozakken en schalks lachende boerenmeiden, vurige liefde en verterende heimwee, tot eenzame populieren en de kille steppe. Het koor bestaat vijftien jaar en staat onder leiding van Raïsa Pintsjoek, een dirigente met ruim dertig jaar ervaring. Naast haar ervaring bracht Pintsjoek ook haar Russische ziel mee, onmiskenbaar terug te vinden in de vaak emotionele, melancholieke liederen uit het repertoire. Raïsa Pintsjoek leidt de workshop 'Zingen met je ziel', met medewerking van de koorleden van Soroki. Samen zullen we twee Russische liederen meerstemmig instuderen en ten gehore brengen.
- 4. Edwin Trommelen: “Stemmen uit de toendra – De laatste der Joekagieren” met Q+A** Boven de poolcirkel in de Russische deelrepubliek Sacha wonen de Toendra-Joekagieren, een nomadenvolk van rendierhouders. Hun taal en cultuur dreigen in rap tempo te verdwijnen. Taalkundige Cecilia Odé (UvA) bezoekt hen regelmatig om het Joekagiers vast te leggen en voor het nageslacht te bewaren. De film schetst een portret van hun traditionele levenswijze en toont beelden van de voor ons onbekende levenswijze van de Joekagieren, vol ontroerende momenten zoals de met overgave zingende oudjes en de circa dertig kinderen op school die met zeer beperkt lesmateriaal de taal leren. Dit alles tegen een exotische achtergrond van rendierkuddes en nomadententen in de bittere Siberische kou. Edwin Trommelen studeerde Russische Taal- en Letterkunde aan de UvA. Hij is vooral als vertaler, filmmaker en publicist actief en werkte mee aan zo'n twintig documentaires als vertaler, researcher of uitvoerend producent. Als regisseur heeft hij onder meer *Terug naar het Kamp* en *Afscheid van de vloer* gemaakt. Van zijn boek *Davaj! De Russen en hun wodka* is in januari 2013 een luxe editie op de markt gekomen. Voor de film die vandaag te zien is heeft hij recentelijk op het Arctische Festival voor non-fictie films in Sint Petersburg de Grand Prix voor beste film gekregen.